

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XI.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' REGTELMEVEL

Indult BÉTSBŐL Pentéken 5. Februariusban. 1796,

B é t s.

Felséges Urunk, a' *Pesti* Universitátsnál az Orvosi Tudománt megkülönböztetett szorgalmatossággal számos esztendőktől fogva hasznosonn tanító Professor', 's-egyszersmind Nemes *Hont* Varmegyei Törvényes Tábla-beli Assessor' Tekintetes *Rácz Sámuel* Urat, Királyi Tanátsofsá nevezni kegyelmesen méltóztatott.

* * *

Továbbá — mint-hogy a' *Bétsi* Chirurgica Aca-
demiánál eddig vólt Protochirurgus Udvari Tanátso

L

Brambilla Ur, idősege és el-egésztelenedése miatt, ezen hivatalt tovább nem folytathatta : erre való nézt, Felsőges Urunk ötlet, az ő 45 esztendei szolgáltyára való tekintetből, a' *norma* szerént való egész fizetéssel nyógodalomra botsátani, és az Udv. Hadi Cancellaria által neki, a' mondott esztendők alatt tett szorgalmatos munkáiért, a' maga kérésére, egy meg-dítsérő Decretomot adatni, méltoztatott.

* * *

Hogy az *Austriai* Katonai-Gyogyittás-módgya' Systemája, arra a' formára és arra állandó fundamentomra vétetődhesék, hogy az a' boldogúlt II-dik *Josef* Tsáfszárnak az ő első Fundálójának nagy tzielja szerént, munkálkodhassék, a' mibenn még mind ez ideig fogyatkozása volt : erre való nézt, a' mostan ditsőségesen uralkodó Ts. Királyi Felsőges, az eddig való *Protochirurgiátust* el-törteni, és ezt az egész kézüzletet, a' maga fontosságához képeest, 3 Adminiftrans-Testekre fel-osztani, szüksegesnek ítélte lenni, u. m : — 1)ször. A' *Medico-chirurgica-Josephina Academia*nak Directziójára, a' melly egyszersmind *permanens* hadi-gyogyító Commissióvá nevezetődött, és a' melly a' leg fontosabb dolgokban, fog határozásokat tenni. — 2)ször. A' Katona orvasságok Regiájára. — 3)ször a' Katona chirurgusok' personáléjának egy fő tábori Orvos által való igazgatására ; a' ki egyszersmind tagja legyen a' *Medico-chirurgica-Josephina* Academiának-is, és ennek üléseibenn voxoló jussal bírjon. Főbb kötelelsége az legyen ennek a' Fő Hadi Orvosnak, hogy hadakozás alkalmatofságával, a' tábornál legyen, békeféséges időkben pedig, a' nagyobb Gárnizon-Ispotályokat látogassa és vizsgálja.

Fő Hadi-Orvossá, eddig volt *Freyburgi* Professor *Mederer* Ur nevezetett-ki : a' kinek jelen nem létében, a' *Bétsi* *Medico-chirurgica Academia*-beli Professor *Smidt Ádám* Ur fogja itt *Bétsben* az elő forduló minden Fő Hadi-orvosi foglatatofságokat el-végezni. —

Azon meg nem szünő vetélkedésnek, a' mellyel a' Monárchia-beli minden rendü és rangu hiv és igaz Pátrióta Státus-Polgárok, a' folyó háboruhoz megkivántató rend-kivül való hadi költség, és önként való hadi-segedelem' ajánlás-által, a' Státust segiteni meg nem szünnék, ezen nemes Pátriótákra nézve nem lehet egy buzdítottóbb és kedvesebb jutalma, mint az a' kegyességgel tellyes háládatofság, a' mellyel a' Felséges Fejedelem minden Pátriótai ajánlásokat különös és kegyelmes figyelmetességgel fogadni méltóztatik. Egy leg közelébbről való bizonyosságul lehet ebben *Galanthai Eszterházy Miklos* ő Hertzegsége, a' ki is, valamint az 1794-dik esztendőben a' maga tulajdon költségén 619 ujj katonákat állított-ki a' tábornál lévő Magyar Regementek' fogyatkozásának pótlására, úgy közelébből is olly fel-tétel alatt ajánlott 15 ezer mérő zabot a' tábor számára, hogy azt a' közelébb levő magazinumokig a' maga tulajdon költségén el-szállittatni fogja: a' mellyért Felséges Urunk a' múlt hónapnak 15-dikén egy Kabinét-beli irást küldvén a' Hertzeghez, abban igen kegyelmes ki-fejezések által jelentette-ki a' maga Felséges meg-elégedését, illyen szókkal méltóztatván ő Felsége a' maga kegyelmes indulattyát a' Hertzeg iránt ki-fejezni: — „

„Ő Felsége annyival betsesebbeknek esmeri lenni a' Hertzegnek ezeket a' meg-ujjitott hadi-segítség' ajánlásait, mint-hogy ezek bizonyos erősségek az iránt, hogy az az *Ausztiai Fő Hertzegi Házhoz* viseltető hiveség, és az a' Ts. Királyi minden örökös tartományok' javának elő-mozdittására vérrel és élettel való törekedés, a' melly az *Eszterháziak'* Fejedelmi Familiáját, a' leg ditsőségesebb módonn meg-külömbezettette: a' Hertzegre, ezen Familiának mostani fejére is, által plántálódott legyen. Mellyhez képest ő Felségének is örökké gyönyörüségül fog szolgálni, a' maga kegyessége és kegyelmessége felől, a' Hertzeget minden alkalmatossággal bizonyossá tenni.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

A' *Hollandiai* provisorius Kép-viselők, nem szűnnek-meg hozzá látni a' *Batáviai* Nemzeti Convent' özfze-hivatódását siettetni. Közelébbről egy Hírdetést tettek közönségessé, a' mellyben, a' Közönséges Rendei végzése szerént, ezeket jelentik: — 1)ben. A' Nép-gyülések az egész Bat. Respublikának minden közönségeiben Jan. 26-dikán gyűjenek özfze, és a' *Választókat* nevezzék-ki. — 2)szor. A' *Választók* mindenik Tartománybann Jan. 27-dikén, a' Tartomány-provisorius Kép-viselőitől meghatároztatandó helyen gyülekezzenek özfze, és a' Kép-viselőket (a' lejendő Convent' tagjait) válasszák-ki. — 3)szor. A' *Közönséges Nemzeti-Gyülés*, Februáriusnak 18-dikára jelennék-meg *Hágában*. Az özfze gyüléndő tagok előre meg-intetnek, hogy magokat minden tekintetbenn szorosann a' rendelkezésekhez szabják; a' gyüölörségre és részre-hajlásra egymás-között semmi alkalmatofságot ne szolgáltassanak; sziveikenn tsak a' Haza' javát viseljék: tsak egyedül egy ilyen Nemzeti Conventnek özfze-hívatatódása lévén még az az egy eszköz, a' melly által az 50 esztendőktől fogva olly méjjen el-tsüggedett Respublika, ezenn veszállnyek méjjségéből ki ragadtathatik. &c.

Az eddig egyet-nem-értett 3 Tartományok közül *Gröninga* a' Nép-gyüléseket már özfze is hivatata: melly szerént ő, a' Conventnek özfze-hivatatódása iránt egészszén meg-egyezőnek látszik lenni. — A' *Frieslándiai* provisorius Képviselők a' magok *Hágai* Deputatufsaihoz ollyan ujj végzést küldöttek: hogy az ő eddig való ellenkezéseket a' Convent özfze-hivatatódása iránt, helybe hagyják ugyan; hanem, hogy *Frieslándia* a' Szövetségtől el-válni ne kén-telenitessék, jó leszen meg-probálni, ha a' Közönséges Rendeiket, a' Convent iránt ki-adott némelly rendelkezések mellől még el lehetne vonni, és, ha ezen változásokra a' Rendei reá állanak, nekik tudtokra adni, hogy a' *Frieslándus* nép, a' dolognak

meg-fantolása végett még egyszer ötfzfe fog hivat-
tatni. — Ebből azt hozzák-ki, hogy végre a *Fries-
lándusok* is helybe' fogják hagyni a' Convent' özf-
fze-hívattatódását. — Hanem *Zeelandia* nem akar tel-
lyefességgel engedelmeskedni. Még Jan. 11-dikén is azt
terjesztette egész meg-határozottsággal a' Közönséges
Rendek' elibe, hogy *Zeelandia* a' maga Provinciális
Főségéről le nem mond, és ezen protestátziójának kö-
vetkezéseit tsendesenn el fogja várni. Azonbann úgy
látzik, hogy a' *Zeelándusok*' ezen protestálások-
nak csak a' provisorius Kép-viselők inkább az indit-
tói, és nem minden lakosok gondolkodnak velek
egy formálg. Annyi világos igaz a' dologból, hogy
közelébbről 592 lakosok egy irást adtak ezen Kép-vi-
selők' elibe; mellybenn, arra a' körülállásra ne-
ve, ha t. i. a' magok eddig való protestálásaik mel-
lett tovább is meg akarnak maradni, ilyen kérdé-
seket terjesztének nekik elejekbe : — 1)ször. Mi
módon és mi nemü eszközök által akarják ők *Zee-
lándiát* meg-oltalmazni, abban a' történetbenn, ha
az el-valna a' Szövetségből ? — 2)ször. Meg fog-
nák-e' Frantzia ország és a' több Hajalmasságok *Zee-
lándiának* függetlenségét esmerni ? — 3)ször. Va-
gyon-e' a' Tartomány lakosainak, az ő adósságok'
meg-fizetésére és egyéb szükségeikre pénzetskéjek ?
— 4)ször. Meg-tarthattya-e' a' Tartomány a' maga
Indiai Birtokait ? — 5)ször. Valyon azokat a' por-
tékákat, a' mellyeket eddig idegen helyekről, neve-
zetesen pedig a' más 6 Szövetséges Tartományok-
ból hozták, fel fogják e' othonn magok között ta-
lálni a' lakosok ? s. a. t. — Végezetre azzal a' ki-
vánsággal rekesztik-bé az írt számú lakosok ezen je-
lentéseket, hogy : bár *Zeelandia* Tartomány is
értene egyet a' többekkel a' Nemz. Convent iránt;
és bár ő is igyekezne tulajdonnyává tenni azokat a'
hasznokat, a' mellyeket ezen társaság (a' Convent)
igér.

A' Közönséges Rendek meg-kérték a' *Zeelándiai*
provisorius Kép-viselőket, hogy küldgyenek ők is,
mint a' *Frieslándusok*, Követeket *Hágába*, hadd le-

hessenn az egyenetlenséget még addig el-igazítani, a' meddig annak szépen való el-igazithatására idő vagyon.

Hollandia' Tartománya azt vévén észibe, hogy az egy darabig *Anglus* zsóldon vólt *Hollandus* Emigránsok, már most a' midön *Anglia* öket a' maga fozogálattyából el-botsátotta, hazájokba talám jó szívvel vízfza-térnének — egy hirdetést tétetett közönségessé, mellynek az a' foglalattya: hogy a' ki a' nevezett *Emigránsok* közzül az országba vízfza jön, minden további proceffus nélkül halállal büntetődgyék. Azok, a' kik ezenn Hirdetés előtt baza találtak jöni, a' Tartománybol 24 orák alatt el-távozzanak: külömben ezek is halállal büntettetnek. A' több Tartományok is hasonló Hirdetést fognak egy pár nap alatt ki-adni.

CCU Cluj / Central University Library Cluj

* *

Ide éppena' *Szövetséges Belgák'* dolgai mellé illik a' következő, meg-jegyzést érdemlő tudósítás: — „

„Az a' részze az *Északi* Frantzia tábornak, a' melly a' minap a' *Rénus'* jobb parttyára *Düfseldorf'* tájékaira által költözött vólt, Jan. 22-dikénn ejtzakai 11 orakor olyan sebefs parantsolatot vett az indulásra, hogy némelly csoportok még azonn ejjel 12 orakor, a' többek pedig az utánn jó reggel mind útnak indúltanak vólt. Uttyókat *Geldria* felé vették. — Hellyekbe *Düfseldorf* mellé, esmét a' Gen. *Lefevre'* serege takarodott által, a' melly a' bal szárnya a' *Jourdan'* táborának. De ezek nintsenek olyan nagy számmal, mint a' kiknek helyyekbe jöttek. — Mi okozta a' Frantzia seregeknek olly sebefs meg-indulásokat? — Az induló parantsolatnak vétele után, egy fegyveres seregeknek egy ora alatt és ejtzakának idején el-készülni, és meg is indulni — nem közönséges *Marsch*.

A n g l i á.

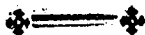
A' *Vallisi* Hertzegné a' szerentsés szülés után olyan frissen vagyon, hogy a' szülése 7 dikben esvén, már 14-dikben oda hagyta vólt a' beteg-ágyat.

Eddig olyan szokás vólt az Udvarnál, hogy azokat a' személyeket, a' kik a' beteg-ágyas Korana Hertzeg-afszony' hogy-létéről való tudakozódás végett, oda mentek, holmi frissítő italokkal szokták vólt kénálni. Ez a' rend tartás most, a' *Wallisi* Printz udvara-beli gazdálkodásra nézve, el-maradott.

A' *Státus-bültsö* sem vétetődött elő a' kised' számára, mivel feles jobbitásokat kellett vólna azon is tétetni.

BCU *F r a n c z i a* Országgyűlési Könyvtár Cluj

Mi némü párt legyen az, a' melly most az *Öt-százak'* Tanátsában a' hangot adgya, meg lehet itélni a' következendökből: — Egy Commissió annak a' Decretomnak meg-visgálásával töltötte néhány naptól fogva az idejét, mellyben egy darab idővel ez előtt meg-határozottat vólt: hogy az Emigránsok 'apjaik' és anyuaik' örökségeiket (a' kik t. i. az országban maradtak) confiscalják. Ez a' törvény függesztődött vólt egy időtől fogva. Most Jan. 10-dikén azt javasolta *Pons* az említett Commissió' nevében az *Öt-százak'* Tanátsában, hogy haladék nélkül esmet executzióba kell venni ezen Decretomot. Sokann vóltak a' kik a' Commissió' javaslását helyesnek lenni erősitették. *Boudin* nem átailotta azt erősíteni; hogy ez a' Decretom a' *Morállal* erőssenn meg-egyező; hogy semmi *confiscátzio* nem igazságtalanság; hogy egy jól el-rendélt Respublika, a' kivándorlottak' szülei' javainak confiscaltatódását magával hozza; 's-hogy végre a' Revolutziónak bé-végződésekor, mind azokat ki kell űzni az országból, a' kik a' Revolutziót jóvá nem hagyták vólt &c. — Ez a' beszéd és a' több ehez hasonlók, nem tsak hogy nagy helybe-hagyással meg-halgattattak, hanem azok-

n k nyomtatáshann való közönségefsó-tételek is de-
 cretaltatott: mások ellenbenn, a kik ellenkezót java-
 sultak, még tsak meg sem halgattottak. Söt ez nem
 vólt elég, hanem egy *Dumolard* nevűnek ezen utol-
 sók közzül, olyan meg-jegyzéssel irattattak-bé né-
 mely szavai a' Respublika' Jegyző könyvébe, hogy
 ő azokért fzeinre-hányáft kapott légyen a' Tanátstól.
 Az ő szavai, a' mellyekért azt érdemlette ezek vólt-
 tak: — Egy Kép-viselő, az illyen javasítások al-
 kalmatofságával, a' mellyek a' tarsasági kötések
 fel-forgattyák, büntetés nélkül nem halgatbat. Ha
 az épület' fu damentoma, a' tulajdon, meg-mozga-
 tódik: olyan sebek esnek a' Status-testén, mellye-
 ket nehéz bé-gyógyítani. A' nép' erköltsi maga-
 selete, a' Közönséges erköltsi principiumokból veszi
 a' maga eredetét: az igazságofságról való minden kép-
 zelődés meg-zavaródik akkor, mikor a' magános em-
 berek' ragadozó indulattya, az Országló-szék példá-
 ja által meg szenteltetődik. &c.

Jan. 13-dikánn *Drouet* adta elő a' maga fogsá-
 ga-beli historiáját. — Ez a' *Drouet* az az esmeretes
Varennesi Postamester, a' ki a' Királyt a' maga út-
 tyában m g-akadályoztatta vólt. Ez az után Con-
 vent-beli Kép-viselővé lett: és mint Hadi Biztos,
 úgy fogatott vólt el a' Tsászfáriak által *Maubeuge*
 mellett. — Snmmáson ide megyen ki, a' mit fogsá-
 ga' történeteiből elő mondott: — „

„Ő, Sept. vége fele 1793-bann rendeltetett Ha-
 di Biztosá az *Eszaki* táborhoz *Quesnoi* várának
 meg-vétele után *Maubeuge*ben lévén, az ellenséges
 seregek általa' várba szorittatott. A' vár, főtő fege-
 delim nélkül, 5 napnál tovább meg nem tartathatott.
 Az vólt a' kérdés, hogy miként kelljen a' dólgot,
Parisba a' Kormány-székhez meg-írni. A' Generáli-
 sok azt javasolták, hogy 25 magokat-el-szánt kato-
 nákat ki-vállogatódván, ezek az ellenségen vaggják
 kerezftül magokat, és vigyenek hírt: de ő (*Drouet*)
 úgy ítél, hogy a' Kormány-szék, tsak Köz-embe-
 rek' szaván nem fog úgy fel-indúlni, mint ha főbb

ember adgy: a' dolgot elejébe ; mellyre nézve , neki magának kell el-menni. A' Vezérek eléggé mondták , hogy ne tegye ki magát a' szemmel-láttatható veszedelemnek : de ő meg-maradott fel-tett tzel-jában. Száz magokat el-szánt Dragonyosok vállagtattak tehát ki ; a' kikkel ő Okt. 2 dikán egy igen setét éjtzzkai 11 orakor a' várbel útnak indul. A' vele lévő Dragonyosoknak ilyen parolat adott: *Kuráz-i Frantziák! ça ira! gaz ember a' ki meg-tér!* Meg-parantsólta vólt nekiek , hogy tsak lépést , és szorofsan özfze-kaptsolódva mennyenek : hanem a' várana kívül tsak hamar egy gyalog ellenséges tsoporra találtak , a' melly reájok tüzet adván , az ő Dragonyasai gallopérozni kezdettek , hogy a' go-jobis ne érje őket ; azonban , egy széles árokba buktak. Itt mindenik igyekezte magát a'-hogy lehetett fel-szedni , azt a' lovat ragadván-meg ki-ki , a' mel-jiket közelébb kapta. *Drouet* is fel kapott vólt egy lóra ; hanem egy Dragonyos magát el-orditván , azt mondotta : *hogy az az ő lova ; hanem , annyi mint a' , hadd üljön fel ő is leg alább a' Drouet háta' megé.* A' Kép viselő , már sarkantyuba vette vólt a' lovat ; hanem , tsak ugyan meg-győzöttetvén attól a' képzelődéstől , hogy egy jó katonát , a' ki magát ő érette akar melly veszedelemre ki-tenni kész vólt , az ellenseg' kezében miként hagyhaszon ott : meg-állapodott , és a' katonát fel engedte a' háta' megé ü'ni a' lóra. Öt minüták telvén-el a' dologban , a' többi Dragonyosoktól az alatt úgy el maradtak , hogy többé híreket se hallották. Már tsupán tsak magok vóltak kettenu egy lovan. *Merre fogjanak!* — Leg jobbnak tartották *Mons* felé indulni , remélvén , hogy úgy a' Tsáfzárividekekről könnyebben által verekedhetnek valahol a' Frantzia földre. A' Dragonyos azt mondgya egyszer , hogy nem jó nekik arra menni : hanem , ő tud itt közel egy által-járót a' *Sambre'* vizin , jobb lesfz nekik ott veszedelem nélkül által gazolni. Arra felé fognak — 5 Hufzár bökken reájok — *Drouet* azt vélvén , hogy hozzá tartozók , meg-szollittya : *Ki vagy ?* — nem felel senki —

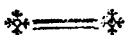

„itt ellenség van (mond a' Dragonyos); magunkat meg kell adnunk. „ — „Az én nem tselekefzem (felel *Drouet*); vagy meg-halunk, vagy keresztül vágunk az ellenségenn.„ — *Elöre Dragonyosok!* — így kiált *Drouet*. A' Hufzárok meg-ijedvén meg-fzaladnak: ott hagyják őket. *Drouet* esmet *Mons* felé indul: de késönn; mert esmet itt vóltak a' Hufzárok valami 12-ten vagy 15-tön. *Drouet* galloperozni kezd: de egy árokba esik: a' Hufzárok löni és tsapkodni kezdenek hozzá. Kérdik: *ki vagy?* — Frantzia tizst (felel *Drouet*.) — Innen egy közel lévő strázsa-házhoz vitettetvén, Borbét hívatnak neki. Az utánn esmet kérdik: *hoggy millyen rangu tizst?* — ő azt feleli, *hoggy ő Kép-viselője a' Frantzia Nemzetnek.* — A' Hufzárok mondgyák, *hoggy ők nem esmerik a' rangját a' Kép-viselőnek; ők tsak Generálit, Oberstert, Májort, Kapitánt, Hadnagyot, és Káplárt esmernek.* — *Képzeljétek (felel *Drouet*) hoggy ha a' Tsászár a' táborával itt lévén, el-fogattatnék, mint kellene nekünk véllé bänni: úgy bannyatok ti én velem. (szemtelen ember!)* — A' Hufzárok, mind addig figyelmetesen láttattak halgatni a' szavaira: hanem, meg-kérdetvén, *hoggy kinek hívják, és ki tudódván, hoggy ő az a' *Drouet* nevü Postamester, a' ki a' Királyt *Varenesben* meg-állította: már ekkor minden meltatlanságoknak ki vólt tétettetve, (Mit is is várhatott vólna egy *Drouet* egyebet?)*

Elő-befzéllette, *Drouet* otovábbá, mint vitetett *G. Coltorédógoz*, *G. Laturhoz*, *Brüsszelbe*, 's-végre a' *Spielbergi* várba (*Morva* örfzágba) — Azt is mondotta, *hoggy, a' mint hordoztatott, leg több boszfzantatást állott-ki az Emigránsoktól.* — A' *Spielbergi* várból le akart repülni, a' mellyről illyen le-irást tett: —

„A' *Spielbergi* vár, egy köfzicklának oldalára lévén epittetve, 200 lábnyi magófságra vagyon felemelkedve azon viz felett, a' melly a' völgyben foly, és a' melly fántz-árok gyanánt szolgál néki. Itt tölöttem én el a' telet. Abból a' nagy munkátlanság-

bol, a' mellyben lankadnom kellett, és a' melly miatt a' fogságom el-szenvedhetetlennek tettett lenni, az által ragadtam-ki magamat, hogy: el-szökésről gondolkodtam; a' mellyet magambann meg is határoztam. Hozzá kezdvén a' dologhoz, két hónapok alatt ki-rontottam a' tömletzből. Szereim nem voltak a' munkához: hanem a' szükség, a' minden szorgalmatofság' édes anyja, mindent adott. Egy kötéltre is nagy szükségem lett volna; de nem volt tellyességgel: arra határoztam tehát magam, hogy le-ugordjam a' méjségbe. A' kételenség azt juttatta eszembe, hogy tsináljak szárnyat magamnak. A' gyermekek' repülő papirofs sárkánnya, erősen a' képzelődesembe vette volt magát. (Miért nem mondd, hogy hallottad volt a' *Kolosvári E ny e d i* nevű orásnak is a' hírit, hogy ez is szárnyat tsinált volt magának.) — Ugy vélekedtem, hogy hasonlót tsinálván, és azt keményen meg-fogván, a' levegő nyengíteni fogná az által az esésem' sebefségét. Azt is reméltem, hogy egy ilyen ujjságnak szemlélése az én örzömet meg-rettentvén, én az alatt a' viz' parttyához érkezném; egy tsónakba, a' mellyet örökké oda alatt állani szemléltém, bé-ülhetnék; és így végre, a' viz' folyamattyára bizván magamat, előbb a' *Dunába*, 's-a' *Dunánn Konstantzinápolyba* fognék jutni. — Nem volt se spárgám, se ollóm, se árom: A' szorgalmatos gond mindent szolgáltatót. (Egyet még sem, a' mibenn t. i. minden repülő embereknek fogyatkozása van — ezet.) A' Sápkaamat ki-fejttem — egy potykának egy oldala-tsonttyát, ár helyett hafználtam. &c. — Illyen efzközökkel meg-kéfszíttem a' szárnyat. A' szobában sok ízben probát is tettem vele 8 lábnyi magofságról. Olyan reménséggel voltam felölle, hogy jó szolgálatot fog tenni az ugrásbann; a' melly Julius' 8-dikára volt határozva. Szerentsétlenségemre, valami 30 fontnyi fejer ruhát és eleséget kötöztem volt egy tsomóba útravalónak: és nem mérészelve azt magam előtt a' várból levetni, ne hogy az esés közben valami lármát okozván, fel-tett tzelomat éizre vegyék: vele együtt akartam le-repülni. — Ki-hágok az ablako-

monn a' pásztra — és neki készülök, hogy a' mo'yóval együtt, a' 200 lábnyi méjjségbe le-botsát kozzak. Két versben logattam neki magamat a' fő-késnek; de a' természet mind két versbenn vízfza rettentett: utoljára tsak ugyan neki bótstottam ma-gamat — vetteir mindgyar ezembe, hogy az esé-s m sebessedik — hittem tökéletesenn, hogy oda vagyok. Előb egy kö-falra estem reá — a' lábom ki-tört — de semmi fájdalmat nem éreztem. — Innen lejjebb akartam szökni: de a' lábaim nem bírván, el-buktam. — A' Strázsa, a' mint magam előre el-lát-tam volt, úgy meg-ijedett az én zuhánásomtól, hogy a' Strázsa-hazhoz futott, és minden fájdalmas kiáltozásaim mellett is virattáig senki nem közeli-tett felém. — A' szobímba vízfza vittetvén, 8 órá-ig hagyattam segedelem nélkül, minden azt vélvén, hogy a' nagy esés miatt lehetetlen meg-élnem. Lát-ván az után, hogy tsak ugyan nem halok-meg, Bor-béjt küldöttek hozzám. Három hónapokig voltam mankóval járó maródi — végre hirt hallottam Felesé-gemről és gyermekeimről — tudomra estek a' Res-publika' győzedelmei és az ő meg-fundalódása — 's-sza-badságom is vízfza-nyertem &c., — Ezt a' majd egézfzenn mesének tétizhető Historiát, az *öt-szá-zak'* Tanáttsa figyelemmel végig halgatván: minden nyelvekre való le-fordittatását, kinnyomtattatását, és ki-hirdetterését decretálta.

A' Directorium engedelmet nyert az *ök-százak'* és *Vének'* Tanatstától arra: hogy a' katonák ruhájok-bann akar melly változtatást tehet, tsak gazdálko-dás legyen a' dologbann, és a' 3 Nemzeti színek-nek hagyjon békét.

A' Directorium' jámborságáról ítéletet lehet tsak a' következndőből is tenni. — Három Rojálísta Ujjsag-írók a' minap árestlatatódván, az ő meg-ítél-tetések egy *criminalis* Commissióra bizatott volt. Ez hozzá is látott a' maga kötelefségéhez: de tsak úgy, hogy kettejeket, u. m: *Serizyt* és *Suardót*, mint ártatlanokat, szabadonn bótstatta, a' 3-

dikat is pedig, kinek *Grachus Babeuf* a' neve, és a' ki a' maga *Nép' Tribunálja* nevezetű Ujjságábann tsupa fejetlenséget prédikállott, tsak gyengén büntette-meg. — Mind ezek az emberek már most más Itélő-széknek adattak által, a' melly, a' mint a' dólgek' folyamatiból előre is éfzre lehet venni, bizonyosonn nem fogja bűnöseknek nem talláni mérészelni a' nevezett Ujjság-írókat.

Páris mellett valami útzok egy Posta-státziónn lovakat fogatván-bé, Afsignatával akartak ífizetni. A' Posta-mester ellenbenn kéz pénzét kévánt. Az idegenek azt mondották, hogy az Országló-szék éppen most decretálta, hogy Afsignatábann mit kelljen egy pár lóért fizetni a' Posta-státziókn. — „Igen is jól vagyon felel a' Posta-mester), hanem én is decretálom, hogy, ha nem tettzik az Uraknak kéz pénzét fizetni: tésék az Országló-szék' Decretomát bé-fogatni a' magok szekereik' elibe.

A' Frantzia Követnek *Madrid*bann 150 ezer, a' Követtség Titoknakjának pedig 24 ezer Livrányi pengő pénz fizetése jár. A' előbbeni Frantzia Országlás-forma alatt ennyi fizetése ugyan koránt sem vólt a *Madridi* Frantzia Követnek.

A' *Párisiaknak* az itt:lévő két ujj Klúbokhoz való társaságosodás lett mostani minden napi foglalatoságaikká. Egyike ezen Klúboknak a' *Pantheon*ban, a' másika pedig a' *Sz. Honorius'* utzájábann a' *Noailles* palotájábann tarttya gyűléseit. Az utolsónak *Tallien* a' Præsefe: de az első sokkal ízamosabb, és ez úgy adta-ki magát közelebből, hogy neki már több mint 2000 levelezők vagynak. Ebbenn már olyan vetélkedések is fordúltak elő; hogy a' *Rober-spier'* emlékezetinek helyre-állittódását kellene az 1789-diki Pátrióták' nevében a' Törvény-hozóktól kévanni: de ez még igen jókori dolognak találta-tott lenni; 's-több e'-félék.

Emlekezhetni reá: hogy a' múlt esztendő-beli *Moderatismus* ideje alatt, midőn Jan. 21-dikén a' *Convent* a' *Thullériában* a' XVI-dik Lajos halálának előfordult napját innepelte, a' nép nem hogy részt vett volna abból, hanem inkább szalmából *Jakobinust* töltött, és azt égette. Innen úgy vélekedtek sokan, hogy a' Nemzeti Kép-viselők magok is felejdékenységbe fognák már menni hagyni ezt a' kegyetlenségre emlékeztető innep-napot: de nem; sőt az idén még új Decretommal határozottatott volt meg előre, hogy az egész országban meg-inneplödjék. — Egy mas új Decretom szerént, minden tiszviselők esküvéssel kénytelenítettnek magokat a' Királyságnak gyűlölésére le-kötelezni.

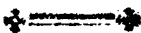
A' Politzáj Minister *Merlin*, azt adgya egy irásában tudokra a' belső fegyveres seregek' vezéreinek, hogy a' Respublika, most éppen a' közönséges békefélségből származó jóknak meg-ízerzésekbenn foglalatoskodik. — Egy *Párisi* Ujjság-író a' következő kérdéseknek fel-tételekre vett *Merlinnek* ezen szavaiból alkalmatofiságot: — Talám, ezt a' minden Királyokat botzfuszásra gerjesztő 21-dik januáriusi innepléseteket tarttyátok első lépesnek a' békefélségre? — Hajlandóbbakká teszi-e ez az innep a' benneteket verő Fejedelmeket a' veletek való békellésre? Lehet-e az örömnök az omladozások között — a' dávdák és *Jakobinusok* — 's-a' belső és külső ellenségek között — valami helye? 's-több e'-félék.

A' Törvény-hozóknak a' felett vagyon most leg nagyobb vetélkedések, mint kellefsék a' Frantzia tengeri erőt jobb lábra állítani. A' sok vetélkedés-közbenn, némellyek Anecdótákat is hoztak elő az *Öt-százak'* Tanáttsában annak világosításául, hogy melly rofz karbann legyen az ő tengeri erejek, és melly tudatlan tengeri tisztyeik voltak nekik a' feljebb való esztendőbenn. — A' többek között, egy Orvos Doctor be megy tavaly egy alkalmatofisággal a' Brestti hajos sereg' Admiráljához. Ez, nem ésmervén a' Doctort, Hajós-Kapitánynak

vélte lenni őtet. Kérdi, hogy: *mellyik hajónak a Kapitánnya?* — *Ő a' Cháron' hajójának* (felel a' Doctor) — *En meg-vallom* (mond az Admirál) *hogy ezt a' hajónkat még nem ismerem.* — Végre minden jádzás nélkül kéntelenített meg-mondani a' Doctor, hogy ő Doctor.

A' *Mársiliai* nóták esmet ujj lármákat okoztak *Párisban* a' *Feydeau* nevü utza-beli Theátrumon, mellyeknek véres pofozódás lett utoljára a' következése. Az edgyik jádzó szemelly szinté örökre el-kukurékolta magát, vagy inkább szinte el-kukurékolták mások őtet. — Némellyek tsudálkoznak azon, hogy a' Directorium egy Publikumot, erőszak által akar egy pár nyomoru nótának vagy éneknek dudorázfására kényszeríteni. Másoknak ilyen Anecdotát juttat ez a' gyermekség ezébe a' II-dik *Friedrich* idejéből: — A' *Párisiaknak* egy *Augusta* nevü híres szép énekes leányok volt abban az időbenn: a' ki *Lengyel* országban egy útat tévén, el-fordúlt onnét *Berlinbe* is. Itt egy olyan Bálbann talált egyszer meg-jelenni, a' hol *Friedrich* is jelen volt. A' Király halgatni szerette volna a' nevezett híres leánnak az éneklésit: a' melly végre tehát, mindgyar hozzá is küldötte a' Kamarásinafsát. A' leány mentegette magát, azt izenvén vízfíza a' Királynak; hogy ő nem énekelni ment oda a' Bálba; 's-közönségesen szólva az nap nem is énekelhet. *Friedrich* el-felejtkezett egy pár szempillantatig arról, hogy ő *Philosophus*, és tsak az jutott ezébe, hogy *Monarcha*, mellyhez-képpett ilyen izenettel küldi esmet az inafsát a' leányhoz: *Mademoselle!* az, a' ki azt kívánnya, hogy Ked énekeljen, a' Király, és nem szokott ahoz, hogy tölle valamit meg-tagadgyanak. — „Uram (így felel a' leány) mondgya-meg Ked a' Királynak, hogy neki ezer ezkőzei vagynak azt véghez vinni, hogy sírjak: de arra, hogy énekeljek, egy sints.

M a g y a r O r f z á g.

S. *Allya Ujj-helyről* 1. Jan.

„A' *Moguntzia*, és *Manheim* körül nyert Győzedelemért itten az el-múlt Honapnak 27 dik napján tartatott az háláadó *Solennitas*, illy rendel:

„A' *Catholicum* Templomban minden valláson lévő Vármegye-beli főbb, 's alatsonyabb Tisztieinknek 's-más számos minden rangú Embereknek jelen létekben, úgy a' N. Vármegye Hajduinak rendes és módos lövöldözési alatt, a' *Karácsonyi Innephez* szabott szép prédikáziót, *Te Deumot*, és *Szent Misét* tartott Fő Tisztelendő *Egri* Kanonok, és ezen Megyénk' Fő városának érdemes Plebánusfa *Zeltmajer György* Ur.

Az *Egyesült Görögök*nél hasonlóul ugyan azon napon *Szent Misét*, és Prédikáziót tartott s. az egész Győzedelemnek mivóltát, 's-környül állásait elő adta, 's a' Népet buzgó hálá-adásra serkengette, sőt maga költségin szerzett puska pörrel Mozsár ágyukbul is lövöldeztetett, Fő Tisztelendő *Munkácsi* Kanonok, és e' városnak az *Egyesült Görögök'* részéről való érdemes Plebánusfa *Gál Mátyás* Ur.

„A' *Reformáta* Eklésia' részéről pedig mái nap éppen ezen dologhoz alkalmaztatott, dízesen elkészített Beszédet, aztat meg előző, s-bé-fejező áitatos, és a' népet hálá-adásra késztető Könyörgéseket tartott Tudos Tiszteletes *Katona Zsigmond* Ur ehez alkalmaztatott és mesterségesen el-éneklett jeles énekkel, hasonlóul minden valláson lévő sok érdemes Halgatok' jelenlétekben, és ezeknek nem kevés megilletődésével. „